

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

71. Pechini situs, muri naues, sple[n]dor.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

videbimus. Iam verò Pechinum gradui subiacet quadragesimo boreali; & a Palma ex Canariis vna interiacet graduum longitudo centum quadragesima cum minutis octo & triginta, quod probe congruit Ale-
 nij tabulis qui gradibus quinque statuit illam orienti Macao propio-
 rem: constat vero de Macai situ, defectionibus luminum diligen-
 tissime assertor. Nanchino cedit aliqua ex parte vrbs Pechinum ampli-
 tudine, fabricis, viarum maiestate, sed immentum præcellit dignitate,
 Regi præsentia, supremo iure tribunalium, Regni totius Gubernatione,
 (& quæ Sinarum est summa beatitas) fructu graduum omnium
 Magistratum, & officiorum; & quequid est in aliis Prouinciis ma-
 xime optandum in eam confluit: ituc ad decem millia nauium an-
 nonas conuehant, & maris instar flumina omnia sorbentis, nec vn-
 quam est satuta nec egens. Hinc vulgo solum Pechinense aridum, &
 Pingue dicitur; nihil proferre, omnia possidere: nam per se sterile,
 Regni totius & bonis abundat; & delitiis luxuriat; & appulsu quot-
 annis perpetuo & ambizioso procerum omnium superbit: naues reg-
 ias numerat millenas, quarum singulæ apud nos, pro magnificentia
 otento facilè habeantur.

Tota in planum, & quadrum porrigitur longius, duo tendunt in oc-
 casum & ortum latera, & antiquam Pechinum producto ad vnum
 milliare tum circumducto muro tantum amplificat, quantum inte-
 græ vrbi sufficiat, quæ illo in spatio ædificata est. Suburbia vndique
 immensa sed noua, & vetus quæ muro clauditur ciuitas milliaria octo
 supra decem Itælica suo ambitu comprehendit, quem hac mensura
 æstimauit P. Iacobus Rho, cum anno 1637. Sinis ob Tartaros propius
 accedentes periculoso, supra muros circumduceretur à capitibus con-
 silij bellici. Ex eo, & Riccio, & Palmeiro, tribus diuersi temporis
 magna consensione idem testantibus quod per se spectarant, fidem fa-
 ciam opinor eorum quæ refero. Mira ij tradunt de murorum illorum
 amplitudine, magnificentia, & arte ad defensionem optimè consu-
 ta. [Nituntur fundamentis quadrati lapidis paulum extantibus & sur-
 tunt latericia structura multo altius quam apud nos: anno æui huius
 octauo Riccius, cum eos ducibus Eunuchis regiis duobus conscen-
 disse, & inambulasset, equitibus censuit non tantum decem æquata
 fronte, sed octo curribus posse vbique stadium præbere; vtrisque
 pinuati; iaculatorijs vtrisque speculis muniuntur ad defendendam vim
 intestinam simul, & externam; suas habent humi prædijarij milites
 in quibus pernoctent, ad iactus lapidis singulos, commodas stationes,
 & eminentia ex arbore ibidem vexilla, cum Laterna seu Pharo. Cre-
 briores vero vndique acervos missilium lapidum; & congruis spatiis
 propugnacula turrium nisi quod ad portas gemina: hæc de mœnibus
 Riccius, nullum iis aut ætas laterem, aut casus detrahit, quin sta-
 tim repararetur, & vnus ex tribunalibus supremis propria cura est,
 firmare illa, si qua labent; instaurare si qua rimas agant; ad hoc &

71.
 Pechini si-
 tus, muri na-
 ues, splendore.

palatij Regij facta tecta, Lincino ingentium laterum millia ducenta supra millionem annua pensantur, quod ex præfectis operum tenuit Palmerius, addens se item in propugnaculo cæteris altius in urbem imminenti, sphaeram vidisse magnitudine enormem, & molis eiusdem Astronomicum quadrantem, ex ære utraque, eximio opere, nec indocto, quodque mirere, trecentos post annos, auro fulgentia tam viuo, ut si de manu artificis prodirent; etsi videantur ab Arabe cula dum Sinis Tartari imperabant: pro muris Nanchini excubant armatorum millia quinquaginta; Pechini multo plura ob viciniam Tartarorum; præterquam quod ciues ut magis boreales, sic aptiores armis quam literis, pari se sollicitudine tuerentur, ut si hostem ad portas cernerent. Fausitati urbis duo officiant; iis tamen utcumque succurritur. Duobus gradibus antarctico propior quam Roma, sed hyemes patitur absque vlla comparatione longè sæuiores, latetque hæcætenus eius rei causa; præsertim cum borealium incommodis carens, comòdis minimè perfruatur, syluis enim egere regionem licet iis abundet, non temerè dixeris, si attendatur lignorum infinitas, ad ædificandum necessaria; quod nisi ex ligno domos non construunt; & videt Riccius aliquando ratim lignariam longam milliabus duobus, ad restituendam solum palatij Regij ex incendio partem, verum ad ignem non vruntur nisi lapide fossili, bituminoso, ardere facili, sed mordacis, & diuturni caloris cuius noxius vapor tubis fortis proiectis expirat, dum aura interior eius tepore recreatur; & lectos adhibent ad somnum lateritios, & cauos, incluso eiusmodi carbone, contra vim nocturni frigoris: alterum urbis incommodum, ex vicis oritur namquam ferè instratis, proin si pluit, quod rarum est, per altum ceroma calcandis; si sicca & ærens ut sæpius, terra; per densam continuam pulueris nebulam, quæ innumerabilis populi discursu excitata, incurrit in oculos, & domorum quoque intima subtili velut illuue deturpat. Prostant huius molestiæ leuamentum, equi ad certa viarum compita, tùm multi tùm viles, qui sessore suscepto habenis trahuntur à famulo quocumque sessor innuerit, utpote locorum, & domorum perito; at qui sibi dux esse mauult, libro insitit viatorio, passim illic venali, quo urbis regiones, prætoria, domus, palatia norantur adiectis Magistratum, & dominorum nominibus à quibus incolantur: omnes verò, nisi cui præplacet puluerem liberè, velo nigri coloris tenuissimo obnubunt caput, quo illud etiam assequuntur ut tanquam ignori, molestiora quantovis puluere, deuitent officia mutua salutationis quibus alioqui ad perpetuos occursum procerum delumbari miseros oporteret, excensionibus ex equo, proclinationibus corporis, & defectione frontis in lucum, aut puluerem: sed idem capitis inuoluerum in rem suam, feliciter adhibuit Riccius; celata Extremi persona liberè commens quocumque illum sua negotia vocarent, quod à Præfecto Externorum, Regis iniussu, nec vnquam exorasset; nec pertum-

71.
Duo summe
incom. Pe-
chini frigus,
& puluis.